

Bydgoszcz, 22 lutego 2024 roku

dr hab. Marcin Sikorski, prof. AMFN
Dziedzina sztuki
Dyscyplina – sztuki muzyczne
Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

**Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym
dr Marty Mołodyńskiej-Wheeler
w dziedzinie sztuki,
w dyscyplinie – sztuki muzyczne**

Zlecniodawca recenzji

Rada do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Pismo Przewodniczącej Rady - dr hab. Moniki Gardoń-Preinl, prof. AMKP, dotyczące Uchwały nr 29/2023 z dnia 27 października 2023 w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego **dr Marcie Mołodyńskiej-Wheeler**. Do nadesłanego przez Panią Przewodniczącą Rady pisma w sprawie nadania mi funkcji recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym została dołączona stosowna dokumentacja.

Uzyskanie stopnia doktora

Marta Mołodyńska-Wheeler uzyskała stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka 7 lipca 2017 roku. Wydział Instrumentalny Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie nadał jej stopień doktora na podstawie rozprawy doktorskiej „**Wpływ synestezji na interpretację dzieł muzycznych na przykładzie 24 Preludiów op. 11 Aleksandra Skriabina, Szeherazady Maurice’a Ravela oraz Pieśni Rozpacz i Samotności Marty Ptaszyńskiej**”

Przebieg pracy zawodowej

Od roku 2007 do dziś kandydatka pracuje w Akademii Muzycznej w Krakowie w charakterze pianisty-korepetytora. Pani Marta Mołodyńska-Wheeler jest również nauczycielem gry na fortepianie i improwizacji fortepianowej Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Władysława Żeleńskiego w Krakowie gdzie pracuje od roku 2010. Wcześniej, jako nauczyciel fortepianu i akompaniator, pracowała w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Miechowie. W swojej karierze dydaktyczno-artystycznej pracowała również w Prywatnej Profesjonalnej Szkole Muzycznej im. A. Dębskiego w Krakowie, współpracowała z Operą Krakowską oraz była wykładowczynią na Wydziale Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Osiągnięcie artystyczne

Jako osiągnięcie artystyczne kandydatka wskazała rejestrację wideo trzech cykli pieśni na głos z fortepianem (w tym dwóch własnego autorstwa), w których wystąpiła w roli pianistki.

Marta Mołodyńska-Wheeler – 6 pieśni do słów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej

- *Gdy pochylisz*
- *Zanurzcie mnie w niego*
- *Zapomniane pocałunki*
- *O cioci, co się otruła*
- *Kukułka i zakochani*
- *Berceuse*

współwykonawczynie:

Katarzyna Oleś-Blacha - sopran

Marta Mołodyńska-Wheeler – 6 pieśni do słów do słów Juliana Tuwima

- *Jeszcze mi nazbyt*
- *A jeżeli nic*
- *Jesteś znowu...*
- *Wszystko*
- *Ty*
- *Wspomnienie*

współwykonawcy:

Adrian Domarecki – tenor

Paweł Trojak - baryton

Franciszek Maklakiewicz – 6 pieśni na głos i fortepian „Liryka miłosna”

- *Kocham Cię...* (sł. Kazimierz Tetmajer)
- *Życzenie* (sł. Kazimierz Tetmajer)
- *Zawód* (sł. Kazimierz Tetmajer)
- *Panienczka* (sł. Adam Asnyk)
- *Jakże możecie kwiaty* (sł. Leopold Staff)
- *A jeśli chcesz zapomnieć* (sł. Barbara Bąkowska)

współwykonawczynie:

Monika Korybalska-Kozarek – mezzosopran

Ocena osiągnięcia artystycznego

Dzięki obszernej dokumentacji jaką przygotowała kandydatka mogłem zapoznać się nie tylko z wskazanym przez nią osiągnięciem artystycznym ale również z rejestracją wideo szeregu innych jej kompozycji w autorskich interpretacjach. Z dużym zainteresowaniem i satysfakcją wysłuchałem nagrań 16 miniatur z cyklu 20 utworów na fortepian solo *Mołodyjki*, wydanych w 2023 roku przez PWM w wykonaniu kompozytorki oraz utworów na 4 ręce z cyklu *Pandemony* i 3 z 6 miniatur z cyklu *Kalejdoskop* w interpretacji kandydatki w duecie z Anną Dudą.

Na tej podstawie mogę stwierdzić, że pani Marta Mołodyńska-Wheeler wypracowała własny, indywidualny styl wykonawczy. Jej grę cechuje naturalny, stały puls, jasny, pełen blasku ton, klarowny tok potocznej narracji muzycznej, szerokooddechowe frazowanie i precyzja rytmiczna. Charakteryzuje się ona głęboką ale pozbawioną sentymentalizmu wrażliwością. Wszystkie te walory bardzo dobrze sprawdzają się w prezentacji jej własnej twórczości i sprawiają, że słuchacz z łatwością i przyjemnością pozwala się wciągnąć w muzyczne opowieści kompozytorki.

Wybrane przez kompozytorkę do cyklu **6 pieśni do słów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej** z obszernej twórczości poetki wiersze, to poruszająca liryka miłosna. Pierwsze trzy pieśni pełne są zmysłowego czaru i erotycznego napięcia. Wiersz wybrany na czwarte ogniwo przełamuje ten nastrój. Początkowo sarkazmem i pikantnymi docinkami, ale pod koniec zderza słuchacza z tematem, który obok miłości zdominuje drugą połowę cyklu – ze śmiercią. Śmiercią z powodu nieszczęśliwej miłości, z przedwczesną niespodziewaną śmiercią partnera, z miłosną agonią. Dobór wierszy w interesujący sposób buduje napięcie i spójność tego zbioru.

Cykl ten został przez artystki wykonany z dużym kunsztem kameralnym. Czuć, że wykonawczynie dobrze się znają i rozumieją. Ich interpretacje cechuje wspólny puls, przekonujące budowanie kulminacji utworów. Cieszy wrażliwość na zmiany barw jak w drugim ogniwie cyklu - *Zanurzcie mnie w niego*. Z tego cyklu najbardziej przypadły mi do gustu zarówno jako kompozycje, jak i ze względu na walory wykonania, pieśń piąta – *Kukułka i zakochani* dająca pole do popisu pianistce oraz szósta - *Berceuse* z namiętną partią fortepianu.

Drugi zbiór - **6 pieśni do słów Juliana Tuwima** Marta Mołodyńska-Wheeler wykonała we współpracy z dwoma wokalistami. Pierwsze trzy pieśni cyklu śpiewa tenor – Adrian Domarecki. Interpretacje tych pieśni wypadają bardzo przekonująco, są zaprezentowane z dużą emocjonalną intensywnością wciągającą słuchacza. W kolejnych trzech ogniwach cyklu Marta Mołodyńska-Wheeler wspólnie z Pawłem Trojakiem stworzyli przejmujące kreacje muzyczne. Znakomita sztuka wokalna Pawła Trojaka i bezbłędna kameralna współpraca wykonawców sprawiły, że te trzy pieśni najbardziej przypadły mi do gustu pod względem interpretacji, a zarazem jako kompozycje muzyczne. Wspaniałe wykonanie. Wielkie brawa.

W ostatniej z pieśni tego cyklu kompozytorka zdecydowała się stworzyć muzykę do słynnego wiersza *Wspomnienie*. Nie dziwię się, że ten pełen zmysłowych wrażeń wiersz ją zainteresował. Podejrzewam, że dla niej jako osoby odbierającej świat synestetycznie takie dzieło - pełne kolorów, zapachów, smaków i faktur musi być fascynujące. Tworząc muzykę do tego wiersza Marta Mołodyńska-Wheeler zmierzyła się z legendarną wersją Czesława Niemena i w mojej opinii jej ujęcie jest bardzo przekonujące, pięknie uwypukla walory poezji Juliana Tuwima.

Wykonanie kolejnego cyklu pieśni – **6 pieśni na głos i fortepian „Liryka miłosna” Franciszka Maklakiewicza** we współpracy z mezzosopranistką Moniką Korybalską-Kozarek dopełnia prezentacji dzieła artystycznego. Pieśni tego zbioru są zaprezentowane przez artystki z

pietyzmem wywołując u słuchacza bezpretensjonalne wzruszenia. Przykuwa uwagę zwłaszcza przejmująca interpretacja trzeciej pieśni cyklu – *Zawód*. Również w tym cyklu współpraca kameralna jest na najwyższym poziomie. Dobór i dostosowanie barw głosu i fortepianu jest znakomite. Wspaniałe kreacje liryki wokalne.

Aktywność artystyczna

Miałem przyjemność być recenzentem doktoratu Marty Mołodyńskiej-Wheeler. Już wtedy jej wielokierunkowa działalność robiła imponujące wrażenie. Od tego czasu do chwili obecnej zakres jej aktywności jeszcze się poszerzył. Bardzo trudno jest więc krótko podsumować dokonania kandydatki z okresu po uzyskaniu doktoratu. Jej samej zajęło to kilkanaście stron Autoreferatu. Ja postaram się tu wymienić tylko najistotniejsze nurty.

W ramach działalności artystycznej kandydatka wykazuje istotną aktywność koncertową – kilkadziesiąt występów na terenie całej Polski, w tym recitale wokalne ze renomowanymi artystami, koncerty kameralne na fortepian na 4 i 6 rąk w ramach których doszło do szeregu prawykonań jej własnych kompozycji oraz recitale solowe. Wśród partnerów muzycznych pojawiają się tak znane postaci jak Wadim Brodski, Jacek Ozimkowski, Paweł Trojak, Grzegorz Mania i wielu innych.

Marta Mołodyńska-Wheeler dokonała szeregu nagrań płytowych i wideo rejestrując większość własnych kompozycji solowych i na 4 ręce, pieśni Stanisława Moniuszki, Władysława Żeleńskiego oraz cykle przedstawione powyżej jako osiągnięcie artystyczne. Jest to istotny wkład w rozwój sztuki muzycznej w Polsce.

Nowym nurtem w działalności pani Marta Mołodyńskiej-Wheeler jest twórczość kompozytorska, którą intensywnie uprawia od kilku lat. Po zapoznaniu się z większością jej dorobku w tej dziedzinie muszę stwierdzić, że stanowi ona znakomite poszerzenie repertuaru koncertowego i dydaktycznego w kameralistyce. A jej cykl solowych utworów *Mołodyjki*, dostosowanych gradacją trudności do całego cyklu nauki od gry na fortepianie w szkołach podstawowych i średnich uważam za bardzo udany i posiadający duże walory artystyczne. Mam nadzieję, że kompozycje Marty Mołodyńskiej-Wheeler znajdą istotne i trwałe miejsce na salach koncertowych i w klasach szkolnych.

Stwierdzam, że pani Marta Mołodyńska-Wheeler wykazuje się istotną działalnością artystyczną i przyczynia się do rozwoju szeroko pojętej kameralistyki fortepianowej w Polsce.

Działalność dydaktyczna, popularyzatorska i organizacyjna

Obok działalności artystycznej, dla mnie najbardziej istotnej, a którą oceniam bardzo pozytywnie, w dorobku kandydatki należy wymienić działalność edukacyjną. W tej dziedzinie chciałbym uwypuklić fakt, że do podopiecznych pani Marty Mołodyńskiej-Wheeler jako nauczycielki-akompaniatrix w nurcie jej działalności pedagogiczno-artystycznej należał w czasach nauki w Szkole Muzycznej II stopnia im. Władysława Żeleńskiego jeden z obecnie najbardziej utalentowanych i utytułowanych skrzypków młodego pokolenia, zdobywca czołowych nagród na międzynarodowych konkursach – Jakub Staszek, obecnie student poznańskiej AM. Współpraca artystyczna Jakuba z Martą Mołodyńską-Wheeler przyniosła

wiele konkursowych laurów oraz sukcesów koncertowych i na pewno przyczyniła się do rozkwitu talentu młodego artysty. A przecież to tylko niewielki wycinek jej pracy dydaktycznej i edukacyjnej, która obejmuje także nowatorski w naszym kraju cykl autorskich warsztatów improwizacji dla uczniów szkół muzycznych, szerzenie wiedzy o zjawisku synestezji podczas wykładów i występów w mediach publicznych, sukcesy uczniów i własne podczas konkursów muzycznych oraz udział w pracach jury konkursowych. Warta wspomnienia jest też regularna współpraca pani Marty Mołodyńskiej-Wheeler w roli pianistki podczas wokalnych kursów mistrzowskich takich sław jak Piotr Beczała, Iwona Sobotka, Urszula Kryger.

Dorobek naukowy i organizacyjny kandydatki jest zauważalny. Wzięła ona udział jako prelegentka w kilku konferencjach i webinarach, uczestniczy w pracach komitetów organizacyjnych konferencji naukowych oraz jest członkinią Rady Programowej Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kameralistów.

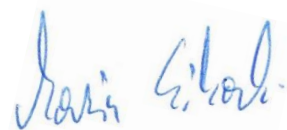
Konkluzja

Działalność **dr Marty Mołodyńskiej-Wheeler** na polu kameralistyki składa się z wielu uzupełniających się nurtów i w każdym z nich kandydatka wykazała istotne dokonania. Przedstawiła szereg znakomitych, profesjonalnych nagrań kameralistyki wokalne oraz dzieł na fortepian na 4 ręce i na fortepian solo, wykazała się intensywną działalnością koncertową oraz dającą znakomite rezultaty współpracą artystyczno-dydaktyczną z młodzieżą muzyczną. W dodatku do tych osiągnięć zaprezentowała spory dorobek kompozytorski, stanowiący bardzo istotne poszerzenie koncertowego repertuaru kameralnego, który zarazem nadaje się znakomicie do celów dydaktycznych, czym wydatnie przyczyniła się do rozwoju sztuki muzycznej w Polsce. Wykazała swój niebagatelny wkład w poszerzanie horyzontów szkolnictwa muzycznego w Polsce przez prowadzenie autorskich warsztatów improwizacji.

Zaprezentowane przez **dr Martę Mołodyńską-Wheeler** osiągnięcie artystyczne w postaci nagrań cykli pieśni - **6 pieśni do słów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej** i **6 pieśni do słów do słów Juliana Tuwima** jej własnego autorstwa oraz **6 pieśni na głos i fortepian „Liryka miłosna” Franciszka Maklakiewicza** wykazało jej najwyższe kwalifikacje na polu kameralistyki fortepianowej.

Niniejszym stwierdzam, że dorobek pani dr Marty Mołodyńskiej-Wheeler spełnia wymagania art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. z 2023, poz. 742 z póź. zm.)

Osiągnięcie artystyczne pani dr Marty Mołodyńskiej-Wheeler przyjmuję bez zastrzeżeń.

dr hab. Marcin Sikorski, prof. AMFN